

BARÁTSÁG

Magyarország népei
kölcsonös megismerkedését szolgáló
folyóirat

Megjelenik hatszor egy évben

Kiadó:

Filantrop Társaság
Budapest XI.,
Tas vezér utca 17. IV. 4.

A szerkesztőség vezetője:

Ember Mária

A kiadásért felel:

Mayer Éva

A szerkesztőség postacíme:

1519 Budapest, Pf. 452.

Telefonszáma:

165-5064 és 203-2858

Fax: 203-2858

Fogadóórak munkanapokon

délután 3 és 5 között

új címünkön:

XI., Tas vezér u. 17. IV. 4.

Telefon: 165-5064

ISSN 1218-0149

Egyes szám ára: 100 Ft

Előfizetési díjak:

félévre 300 Ft

egy évre 600 Ft

Előfizethető a Barátság

csekkszámláján:

1171 1034-20813402

OTP Budapest XI.,

Szent Gellért tér 3.

Terjeszti a szerkesztőség,

a HÍRKER Rt.,

a Nemzeti Hírlapkereskedelmi

Egyesülés

és a FOLIE.

Nyomdai munkálatok:

Comp-Press Kft.

Felelős vezető:

Ibós Ferenc

ügyvezető igazgató

Címlapunkhoz

Csillagtávolból

Szóra nem nyílik ajka, szikla-nyugalma rendíthetetlen, zártsága áthatolhatatlan; Papp Oszkár *leányfeje* repedéshálós kőzethez hasonlatos, amely azonban széthasadozottsága, megsebzettsége ellenére is szilárd, összefogott struktúra. A mélysötét éjszaka kékjéből a barnán át feketébe forduló, komor kifejezésű, mintegy előreugró profil arcrész is a kő-lét zártságát hangsúlyozza, míg a másik arcrész, noha a verőfényes sárga és a ragyogó, kitárulkozó kék derűs kontrasztjára épül, alárendelt szerepű a kompozícióban: itt a szem is megadóan lehúnyt, szinte alig több, mint a kőzetpedések rendjébe belesimuló, vízszintes vágás. A szőkén vibráló haj merev sikként fogja körbe a fejet, s jobb oldalon a lobogó fürtök is egy letöredezett szikla peremeinek élességével körvonalazódnak. Különös *kettősségű* fej ez: mintha természetfeletti erő csapott volna anyagába, hálósan megrepesztve tömör kőtestét, de a széteséstől mégis megóvja szerkezetének belső összetartó rendje, kohéziója.

Az emberi testen belül az arc részei között van a legerősebb összefüggés, s a *részek* sokféleségéből eredő és a fölé emelkedő *egység* mintegy a szellem szemléletes uralmát mutatja lényünk felett. Az arc részeinek esztétikai zártságából következő feltétlen értelmi egység és a szikla részekre hasadtságán belül érvényre jutó, megbonthatatlan összetartó erő egymásnak megfelelő, s ilyenformán a műben kapcsolat létesül a kristályok és az emberek világa között. A *különböző létformák közötti összefüggés keresése* Papp Oszkár egész művészetét jellemzi. Az analógiás gondolkodás ősi bölcsessége ez: a tágabb világrenddel való összehasonlítás, párhuzamba állítás művelete, a művész szavaival: *a dolgok csillagtávolból való szemlélése* segítségével érthető meg az ember a maga egész mivoltában. Amikor a művész a jelenségvilág különböző szintjeit egymásba csúsztatja, illetve áttemeli azokat az emberi létszintre, az egyedi jelenségek mögött azt kutatja, ami egymásra vonatkozatható.

Papp Oszkár a hatvanas évek elejétől a mai napig folyamatosan készíti *fej-sorozatait*, amelyekben a fej befoglaló formáján belül hol a természeti világ különböző alakzataira asszociálható organikus és kristályos formációk, hol egyetlen mintába sűrített absztrakt jelek tűnnek fel („*Magfej*”, 1969, „*Homo galacticus*”, 1971). A növények, gyökerek és ásványok világát módszeresen dolgozta fel a kimunkált figurális tanulmányoktól az absztrakcióig, e jelenségek formai lényegét kutatva. Kereső munkája leszűrt eredménye: *a természet törvényeiről színben-formában való meditáció*. „*Taoista*” sorozata növény-metamorfózisok sora, ahol a tekervényes, kavargó organikus formák mögül előtűnik a mindent behálózó rend absztrakt képlete. Az átváltozásokhoz való vonzódása a létszintek egymásra vetítése mellett megmutatkozik a hatvanas évek végétől *új műfajokkal* folytatott kísérletezéseiben is: *színes zománcreliefjei* a festészet és a kisplasztika határán állnak („*Mitológiai sorozat*”), *zománccfrontázsaiban* a paraszti kultúra tárgyaiból vett motívumokat alufóliára dörzsölte, majd zománccfestékkel fújta le, amely művelet nyomán a tárgyak csodálatos változáson estek át: így lett a mángorlófából „*Éj királynője*”, vagy *dór oszloptörzs* egy kopott ajtódeszkából.

A nyolcvanas évektől készíti a kőzetet mint természeti alapformát felhasználó, képzeletszülte fejeit, amelyekről sokszor eldönthetetlen, vajon összerakóban vagy széthullóban vannak-e? Komor színek, vastag, fekete kontúrú széttöredezettségük szívszorító magányt sugall, szomorú, reménytelen kőarcukra drámai belső történések vésték a ráncok repedéshálóját.

Bátorfi Andrea

Címlapunkon Papp Oszkár *Szőke* című festménye (1986).

E LAPSZÁMUNK

a Nemzeti Kulturális Alap

és a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségéért” Közalapítvány támogatásával jött létre.